

erhverv med høj produktivitet og et højt løn-niveau, fx bioteknologi og IT.

Hvis vi fortsat skal have et konkurrencedygtigt erhvervsliv samtidig med, at vi skaber en høj beskæftigelse, må erhvervspolitikken spille på flere strenge. Vi skal på den ene side skabe rammebetingelserne for at øge vores produktivitet. Både ved at øge produktiviteten i alle de virksomheder, som konkurrerer globalt og ved at styrke fremvæksten af virksomheder i de højproduktive og højt lønnende erhverv. Og på den anden side skal vi skabe et rummeligt arbejdsmarked, så alle kan tage del i velfærden – også selvom konklusionen samlet set bliver en lavere produktivitet, end vi ellers kunne have fået.

4. Øget innovation – vejen til et konkurrencedygtigt erhvervsliv

Internationale undersøgelser peger på, at udviklingen og anvendelsen af ny teknologi yder et af de største bidrag til vækst i produktiviteten. Eller sagt med andre ord, innovation giver vækst.

Der er mange faktorer, som påvirker, om en virksomhed er god til at innovere og dermed øge sin produktivitet. Det drejer sig fx om medarbejdernes kvalifikationer, måden virksomheden organiserer sig på, dens investeringer mv. Men det drejer sig i allerhøjeste grad også, om de rammebetingelser, som virksomhederne har. Særligt vigtigt er det, at virksomhederne har let adgang til viden og til kapital.

Viden er en af de vigtigste »ingredienser« i innovation. Viden om kundernes behov er grundlaget for at udvikle varer og ydelser, der kan sælges. Viden om ny teknologi er grundlaget for at producere effektivt. Og viden om nye organisationsformer er grundlaget for at udvikle en omstillingsparat virksomhed.

På samme måde er kapital en af de vigtigste »ingredienser« i innovation. Uden finansiering er det umuligt for virksomhederne at betale udviklingen af prototyper, gennemføre forskning og omsætte idéer til nye produkter eller ydelser. Kapitalmarkedet kan således beskrives som en stige, virksomhederne kravler op ad. Hvis et af trinene mangler, kan virksomhederne blive forhindret i at kravle højere op, og må blive stående på samme udviklingstrin. Derfor er det afgørende, at virksomhederne hele tiden har adgang til den rigtige kapital uanset, hvilket trin de er på.

Det forudsætter, at kapitalen stilles til rådighed af kompetente investorer, og gøres tilgængelig for virksomhederne. Der er behov for effektive formidlingskanaler, hvor kapitalen kan flyde fra opsparende til virksomheder, der har brug for finansiering.

Vi har indtil i dag haft en intuitiv fornemmelse af, at det var vigtigt for virksomhederne at få viden og kapital. Men vi har aldrig fundet svaret på, hvor vigtigt det er. I Erhvervsredegørelse 1998 er der for første gang sat tal på effekten af regeringens initiativer for at fremme innovation. Og de viser klart, at der er en positiv effekt af regeringens initiativer på innovationsområdet. Ifølge analyserne vil en offentlig investering på 50 mio. kr. i fx teknologiske serviceinstitutter, centerkontrakter og erhvervsforskere på længere sigt kunne øge produktiviteten med 1,3 pct. Det svarer til en årlig mervækst på 0,1 pct. Beregningerne skal dog ikke fortolkes derhen, at vi bare kan mangedoble bevillingerne til innovation og så regne med, at alle problemer løser sig.

Det er i lyset af disse store positive effekter, at regeringens indsats på innovationsområdet skal ses. Nedenstående afsnit 4.1 præsenterer et udpluk af regeringens nye initiativer på innovationsområdet.

Afsnit 4.1: Nye initiativer, der skaber innovation og produktivitet i erhvervslivet

Regeringen vil fra og med 1999 afsætte midler til at gøre sensorteknologi til en særlig dansk styrkeposition. Der skal udvikles en national strategi for forskning og teknologisk service på sensorområdet. Der bliver gennemført særlige spydspidsprojekter, og der gives en ekstra bevilling til GTS-institutter til at opbygge viden og kompetencer på området.

Regeringen vil i 1999 etablere en forskningsbaseret IT-højskole for at imødekomme IT-erhvervets efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft. Den nye IT-højskole skal tilbyde overbygningssuddannelser for bachelorer og færdiguddannede kandidater, ph.d.-uddannelsesforløb samt kandidatuddannelser for personer med en gymnasial baggrund.

I efteråret 1998 fremsættes forslag om en ny lov om immaterielle rettigheder for offentlige forskere, der skal give universiteterne mulighed for at overtage og udnytte retten til forskeres opfindelser. Samtidig indføres udviklingskontrakter, der skal indskærpe universiteternes ansvar for en aktiv udnyttelse af forskningsbaseret